

Celleforandringer i de ydre kvindelige kønsorganer

Hvad fejler jeg?

Celleforandringer kan være forstadier til kræft i de ydre kvindelige kønsorganer.

En sammenfattende betegnelse for de ydre kvindelige kønsorganer kaldes i fagsprog vulva. I langt de fleste tilfælde skyldes forandringerne et kønsvortevirus kaldet HPV. HPV kan også være årsag til celleforandringer på livmoderhalsen. Kun sjældent udvikler forstadierne sig til egentlig kræft.

Gennemsnitsalderen for kvinder, der får konstateret celleforandringer i vulva, er 46 år.

Symptomer

Den hyppigste gene er kløe, men du kan også opleve smerter og ømhed. Måske har du slet ingen symptomer, og måske er sygdommen opdaget tilfældigt i forbindelse med en anden undersøgelse.

Forandringerne kan være diskrete og skarpt afgrænsede, men de kan også være spredt til hele vulva og strække sig ned omkring endetarmen. Forandringerne kan være flade, blomkålslignende eller vortelignende. Farven kan være hvid, lyserød, grå eller mørkpigmenteret.

Behandling

Den fortrukne behandling er en creme, som får celleforandringerne til at mindskes eller forsvinde.

Cremen hedder imiquimod er et middel til bl.a. behandling af kønsvorter. Du smører cremen på huden der, hvor der er forandringer. Cremen må kun sidde på i 6-8 timer. Så skal du vaske den af.

Cremen kan give kraftig reaktion i form af smerter, sår, blærer og let feber og influenza symptomer. Generer cremen meget kan du vaske den af allerede efter 1-2 timer. Eller kan vi aftale, at du smører med længere interval.

Imiquimod er en meget effektiv behandling, så vi vil gerne have, du prøver at klare behandlingen, som oftes tåles bedre efter et par uger.

Imiquimod smøreinstruks.

Du skal smøre med imiquimod ifølge kur A eller B, som er aftalt med dig:

Kur A (sæt kryds)

1 x ugentligt i 2 uger

2 x ugentligt i 2 uger

3 x ugentligt i 12 uger

Kur B (sæt kryds)

1 x ugentligt i 2 uger

2 x ugentligt i 4 uger

3 x ugentligt i 6 uger

Forandringerne kan også fjernes kirurgisk. Det kan være svært helt at fjerne forandringer, som er meget udbredte, og det kan være nødvendigt at behandle flere gange. Risikoen for, at forandringerne kommer igen, er høj både ved cremebehandling og operation.

Behandlingen foregår i Dagkirurgisk Afsnit og i fuld bedøvelse.

Efter operationen kan du opleve svie, der aftager efter nogle timer. Du må gerne tage smertestillende håndkøbsmedicin. Du kan også smøre med lokalbedøvende gel eller vikle et håndklæde om en plastpose med isterninger, og holde det mod det behandlede område.

Opfølgning

Det er en individuel vurdering, hvor ofte du skal til kontrol. For de fleste er lidelsen livslang. Det er vigtigt, at du får taget celleskrab fra livmoderhalsen som minimum hvert 3. år.

Forebyggelse

Man kan vaccinere mod mange af de HPV typer, der giver kræft i vulva.

Vaccinen kan ikke fjerne de celleforandringer, der er til stede, men kan beskytte mod andre HPV-typer, du endnu ikke er smittet med og formentlig aktivere dit immunforsvar, så du lettere får bekæmpet celleforandringerne.

Rygning øger risikoen for celleforandringer. Derfor anbefaler vi kraftig rygestop.

Copyright ©

Klinik for kvindesygdomme og seksuel Sundhed

Speciallæge C Damsted Petersen

2020